

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

1) Aşağıda Sabahattin Ali'nin İçimizdeki Şeytan adlı romanından bir parça verilmiştir.

Evde sizi karşı karşıya oturur buldum. Evvela hiçbir şey anlamadım. Sonra birdenbire ruhumun bütün çirkeflikleri boşandı. Fakat ne yapabiliyordim? Kendi ruhunun pisliğini bu kadar yakından gören bir adam başkalarının temiz olacağına inanabilir mi?

Azizim bu ne fedakarlık!.. Ben bir insanda bu kadar iyilik bulunabileceğine inanayım mı? Belki başka zaman inanırdım... Fakat bugün... Bugün inanmak mümkün mü? Bir insan bir insana kötülükten başka ne yapabilir? Kimi kandırıyoruz? Bana öyle riyakar gözlerle bakmayın! Masum tavırlar beni deli ediyor. Ben de sizin gibi masum suratlar almasını bilirdim... Ama bu suratın arkasında ne saklı olduğunu da biliyorum. İnsan dedikleri mahlukun bütün çirkef taraflarını artık gördüm. Burun buruna nefesini koklayarak gördüm. Hiçbir evliya benim karşımda maskesini muhafaza edemez.

Bu parçayı ilahi (hâkim) bakış açısıyla yeniden yazınız. Bu dönüşümü yaparken parçadaki ifadelerde bazı değişiklikler yapabilirsiniz.

(Yazınız; roman türünün özelliklerine, yazım ve noktalama kurallarına, istenilen bakış açısına uygunluk ve verilen parçayı kullanma bakımından değerlendirilecektir.)

2)Aşağıda Halide Edip Adıvarın Ateşten Gömlek adlı eserinden bir parça verilmiştir.

“Rumeli köylüleri de Milli Kuvvetlere taraftar oldular. Onlar da cennet gibi yeşil tarlaları, bülbüllere yurt olan gül bahçelerini, beyaz sıvalı temiz ve mesut evleri düşmana bırakıp kaçmışlardı. O beyaz yurtların içinde öldürülen duvaklı gelinlere kadar sevgililerin kızıl hatıraları vardı. Onları Anadolu’ya doğru iten kanlı kasırganın garptan gelen eski siyah bulutlardan, yoğun dumanlardan doğduğunu biliyorlardı. Zavallı toprağında henüz düşman görmemiş olan Anadolu, nihayet uyandı ve nasıl uyandı...”

Bu parçada millî ve manevi değerlerimizden hangisi tema olarak işlenmiştir? Bu değerimizi kısaca açıklayınız.

Cevap : Bu parçada milli mücadele ruhu anlatılmaktadır.Halide Edip, Ateşten Gömlek’te bir toplumun, bir ulusun yeniden varoluş mücadelesini aynı şiddetle, aynı buhranla, adeta nöbetler içinde söylemektedir.Toplumda değerli olarak görülen, herkes tarafından ulviyeti kabul edilen vatan, devlet, millet, bayrak, sancak, hürriyet, bayramlar, din, ahlak, namus, vicdan, içtenlik, dürüstlük, dostluk, sevgi, saygı, hoşgörü vb. kavramlar milli ve manevi değerlerimiz tema olarak işlenmiştir.Vatan tarih boyunca tüm milletlerin özel önem verdiği bir kavram olarak kullanılmıştır. Bu kapsamda bazı uluslar vatan kavramına dinsel öğeler yüklerken bazı uluslar da vatani milliyetçi bir kavram olarak ele almıştır. Türk milleti ise vatan kavramını diğer uluslarda kullanılanı farklı olarak algılamış ve vatan kavramına hem dini hem de milli öğeler yükleyerek vatani namus kavramıyla özdeşleştirmiştir.

Vatan, bir insan için kuşaklar öncesindeki tarihte başlamış bir birikimin mirası olarak kabul edilegelmiştir. Vatan telakkisine sahip olan bir milletin “toprak” sevgisinin tezahür ettiği bu mekân, gerektiği zaman dâhili ve

harici düşmanlara karşı beraberce savunulacak ve o topraklarda yaşayanların kolektif hayat sürmelerini gerektirerek ortak tarihî hatıralara sahip olan millete ait bir coğrafyayı ifade eder.

3)AYŞE :Olanları babasına bir bir anlattı. (Fiili niteler.)

SERDAR:Hayli soğuk bir gündü.

Arabayı epey hızlı kullanıyordu.(Zarfı derecelendirir.)

AYŞE :Arabanın penceresinden dışarı bakıyordu.

SERDAR :Arabadan indiğinde yağmur iyice bastırıldığından şemsiyesini almadığından ıslandı .(durum zarfı)

Parçadaki zarfları ve bu zarfların türlerini sırasıyla yazınız. Bu zarflardan birini farklı bir cümlede kullanınız.

4)Kendinizi en az beş cümleden oluşan bir paragrafta tanıtınız.

(Yazınız; otobiyografi türünün özelliklerine, cümle sayısına, yazım ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından değerlendirilecektir.)

5)Aşağıda Rıfat Ilgaz'ın Karartma Geceleri eserinden bir parça verilmiştir.

Yedinci günüydü ,Mustafa'nın bu pis odaya kapatılışının.Her gün biraz daha kirlenen pire pisiğinden çamurlaşan çamaşırlarının ağırlığını sırtında duyuyor,buna yavaş yavaş alışıyordu.Sanki bütün koğuşların pireleri burada toplanmıştı,ona işkence etmek için.İlk günlerin

tedirginliğinden kurtulmaya çalışırken bu pis yaratıkların kaşıntılarına alışması gerekliydi. Mahpusluğun ilk belirli sıkıntısı ,derisindeki kaşıntılarla başlamıştı. Derisinden başlayan tutsaklık acısı ,gerçek anlamını ta kafasının içinde buluyordu. Her şeye dayanmaktan başka çıkar yol yoktu. Çağ belliydi ,kendisi gibi düşünenleri ,batı sınırının ötesinde rahatça kurşuna dizebiliyorlardı. Bu pirelerle özgürlüğün içine tükürülmek ,bir bakıma cezaların en hafifi sayılmalıydı.

Bu parçanın dil ve anlatım özelliklerinden ikisini parçadan örnekler vererek yazınız.

CEVAP :Sade, duru, açık, akıcı bir anlatımı vardır.

Açıklık :

Cümlede, duygu ve düşüncelerin rahatlıkla anlaşılabilir bir şekilde aktarılmasına **açıklık** denir. Başka bir deyişle, bir cümledeki yargıdan birden çok anlam çıkarılmamasıdır.

Yedinci günüydü, Mustafa'nın bu pis odaya kapatılışının.

DURULUK

- Cümlede, ifade edilen duygu ve düşüncelerin gereksiz sözcüklerden arındırılmasına duruluk denir.

Mahpusluğun ilk belirli sıkıntısı ,derisindeki kaşıntılarla başlamıştı.

Eş anlamlı sözcüklerin bir arada kullanılması ya da görevi olmayan bir sözcüğe yazıda yer verilmesi duruluk ilkesine aykırıdır.

6) Aşağıda Oğuz Atayın Tutunamayanlar adlı romanından bir parça verilmiştir.

“Ne istiyorlardı senden Selim? Belki sen çok şey istiyordun onlardan. Verdiğinin hiç olmazsa küçük bir parçası kadar birşeyler istiyordun. Sonunda kaçıyorlardı. Hayır, sen kaçıyordun. Hayır kaçmıyordun: insana ihtiyacın vardı. İnsanı arıyordun canım kardeşim. Bunda utanacak ne vardı?”

Bu parçada öne çıkan anlatım tekniğinin ,parçanın üslubuna yansımalarından birini yazınız.

Oğuz Atay'ın 1972 yılında yayımlanan "Tutunamayanlar", Türk edebiyatının modern klasikleri arasında yer alan ve çığır açıcı bir eserdir. Roman, kendine has üslubu, deneysel yapısı ve içsel monologlarıyla edebiyat dünyasında önemli bir yer edinmiştir. "Tutunamayanlar", Oğuz Atay'ın kalemini etkili bir şekilde kullandığı ve Türk romanının geleneksel kalıplarını yıkan bir yapıya sahiptir.

Roman, Turgut Özben'in iç monologları ve günlüklerinden oluşur. Turgut, hayatındaki hayal kırıklıkları ve toplumsal uyum çabaları üzerine düşüncelerini, içsel sorgulamalarını ve hikayelerini anlatır. İşsizlikle başlayan hikâye, Turgut'un iş arayışları, aşkları, arkadaşları ve ailesi ile ilişkileri üzerinden devam eder. Turgut'un topluma ve çevresine olan uyumsuzluğu, onun kimlik arayışını ve varoluşsal kaygılarını vurgular. Roman boyunca, Turgut'un iç dünyasındaki karmaşık duygular ve düşünceler okuyucuya aktarılır.

Oğuz Atay'ın Tutunamayanlar'ı iç monolog ve bilinç akışı tekniklerinin kullanıldığı romanlar arasında sayılabilir.

7)

1.OYUNCU: Doğru...Öyleyse yine gençlik sorunlarına ya da sorunlu gençlere dönelim,yani kendimize gelelim..Şimdi,boş durmaktan bunalmış, yetenekli bir genci, iş ararken izleyecek siziz. Yani, beni!
(Adam, masada yerini alır.Delikanlı olanca enerjikliği ile girer.)

ADAM: Bir şey mi istiyorsun?

DELİKANLI: Evet.

ADAM: Söyle!

DELİKANLI: İş istiyorum.

ADAM:Ya?

DELİKANLI:Canıma yetti. Burama geldi.Yeter artık.İş istiyorum!

ADAM:Otur.

DELİKANLI:Oturamam.İş istiyorum.

ADAM:Anladım.Peki.Nasıl bir iş istiyorsun?

DELİKANLI:Fark etmez.Yeter ki şartlarımı uygun olsun!
Tamam mı ?

ADAM:Tamam da...

DELİKANLI:Ama Ankara dışındaysa,kabul edemem!Neden? Çünkü,ailem burada,çevrem burada ağabey,berberim! Kafamı emanet edeceğim adam,kafama denk olmalı.Haksız mıyım?Sora,bak söyleyeyim,bir amirin emrinede girmem.Başıma buyruk olacaksın,ne ala..Neden mi?Çünkü evde babam,okulda müdür,kahvede patron,maçta hakem..yetti artık..Amirsiz memur olmaz diyorsan,beni ırgalamaz.O senin sorunun! Sonra,sabahdan akşama kadar hep aynı masada oturup kalamam.Ben vazo muyum ağabey ,yapma allah aşkına,hokka mıyım?Hareket çağındayız..(söyler.).. yürüyelim arkadaşlar..lay lay lay lam! Israr edersem otururum tabii,otururum,otururum,otururum ama bir gün,gravvbommuf,patlarım şerefsizim.Sorumluluk senin! Ona göre.Ben de yalan yok,sabahlarıda vaktinde gelemem.Neden? Çünkü ben,tavuk da değilim ağabey.Benim gece hayatım var.Yaşadığımı,sonuna kadar algılamadan,özümsemeden yatamam.Ben çağdaş bir insanım;yakışıklı cesed değilim! Niye yatayım? Gencim,arzular kanında bir çağlayan !Ha,şunu da hatırlatayım,Pazertesi,Çarşamba,Cuma günleri gelemem,antremanım var.Çünkü sağlam kafa, sağlam

vücutta bulunur.Bu konuda tartışmam!Çorba içmem,sebze yemem, midemi bulandırır,parçe etten nefret ederim.Kızma ağabey!Evdekiler de kızıyor ama,nafile!Benim için varsa pizza,yoksa lahmacun.ücrete gelince,boşgeç,paranın ne önemi var?Ama askeri ücretle çalışmam.Neden?Askeri ücreti,babamda verir;zavallı ekliyor,kenetliyor, veriyor da.Bir işe girdiğime göre,bir karım olmalı,değil mi ağabey,haksız mıyım?Sonra söylemedi deme,nasihata bozulurum,eleştiriye katlanamam,uyarı istemem.Bu kadarcık da kaprisim olsun artık,değil mi ağabey?Şunun şurasında,it gibi çalışacağız.E,ne diyorsun?

ADAM:Özür dilerim.Sana uygun bir işimiz yok!

Yukarıda Turgut Özakman'ın Ah Şu Gençler adlı tiyatrosundan bir parça verilmiştir.

Bu parçada Adam ile Delikanlı arasındaki fikri çatışmayı yazınız.

Cevap:

Gençlerin birbirleriyle ve yetişkinlerle olan ilişkilerindeki temel çatışmalar bir kabare tiyatrosu üslubu içinde biçimlendirilmiştir.Ah Şu Gençler oyununun ilk bölümünde gençlerin yetişkinlere, ikinci bölümünde de yetişkinlerin gençlere bakışı dile getirilmektedir. Diğer oyunlarda da toplumsal hayatımızda karşımıza çıkan bazı olgular eleştirel bir güldürü biçiminde aktarılmıştır.“Ah Şu Gençler” adlı eserde gençlik sorunları mizahi bir bakış açısıyla veriliyor. Anne-baba ile çocuklar, gençler ile yaşlılar arasında hayata ve olaylara bakış açılarındaki farklılıklar dile getiriliyor. Bazı davranışlarından dolayı gençler, bazı davranışlarından dolayı ise büyükler eleştiriliyor.

8) Oyun yazarı olarak ön plana çıkan Turan Oflazoğlu, 17 Şubat 1932'de Adana'da doğdu. Günümüz tiyatro yazarlarından olan sanatçı sağlam bir tiyatro kültürüne sahiptir.Toplum, köyü ve tarihî konuları işleyen oyunları ile tanınır. Oyunlarında günlük yaşamı ve toplumsal gerçekleri sanatın potasında eritir. Tarihi şahsiyetler de oyunlarında kendine yer bulur.Tarihi oyunlarında daha çok Osmanlı tarihini konu alır. İktidar-güç kavramıyla ilgili çatışmaları yansıtır. Türk tarihinin daha çok buhranlı ve kritik dönemlerini işler.Oyunlarının hemen hemen hepsinde ortak özellik olarak iktidar mücadeleleri ön plana çıkar.Oyunlarında tarihe yönelme önemli olmakla birlikte karakterlerin kişilik ve iç dünyalarını yansıtmak amaçlanır.Shakespeare, Rilke, Kafka, Nietzsche gibi yazarlardan çeviri yoluyla birçok ünlü eseri Türk edebiyatına kazandırır.Oratoryo, baleler yazar.Şiir, deneme, çeviri ve senaryo türlerinde de eserler kaleme alır."Yine Bir Gölünhal" oyununda İsmail Dede

Efendi'nin yaşamını anlatır."Deli İbrahim" oyununda tahta çıkmaya hazır olmayan bir şehzadenin içinde bulunduğu durumu anlatır.

Bu parçada, Turan Oflazoğlu'nun oyun yazarlığında oyunların ana teması nedir?

Cevap :Turan Oflazoğlu, yazdığı oyunlarda tarihî gerçekliğe sadık kalmıştır. Yazar, tarihî hadiseleri canlı ve dikkat çekici bir üslupla vermeyi başarmıştır.1967 yılında Amerika'da ilk oyunu olan Keziban'ı yazan sanatçı, yazdığı oyunların konularını genellikle tarihe dayandırmakla birlikte, tarihi incelemeye yönelik değil, karakterlerin kişilik ve iç dünyalarını yansıtmaya önem verdi.Tarihî oyunlar dışında Oflazoğlu, köy konulu oyunlar ve sembolik oyunlar da kaleme alır (Enginün 2019). Konusunu köyden alan tiyatrolardan ilki Keziban'dır. Ayrıca yazarın ilk tiyatro eseri de olan Keziban, kan davası ve töre üzerine kurgulanır. Tek perde ve üç sahneden oluşan eser, trajedi türündedir.

9)Kendinizi en az beş cümleden oluşan bir paragrafla tanıtınız.

(Yazınız; otobiyografi türünün özelliklerine, cümle sayısına, yazım ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından değerlendirilecektir.)

10)Aşağıdaki eserlerin karşılıklarına sanatçıları yazınız.

Kösem Sultan :

Acımak:

Akşam Güneşi :.....

Kitab-ül Hiyel :

11) Aşağıdaki cümlelerdeki altı çizili fiillerin yapılarına göre türlerini sırasıyla yazınız.

-Bilmekle değil olmakla çözebilirsin.

-Bir yol ayrımını yaşayanlar ,birbirlerinin yollarını merak ederler!

-Olgun insan,yüzüne söyleyemediği şeyleri kişilerin arkasından söylemez ve söyletmez.

-Öğretmen öğrenciyi zihinsel ve duygusal anlamda inşa eden ,var eden kişidir.

-Annem dizinde uyutmak için masallar söylerdi ,şimdi başkaları ayakta uyutmak için masallar anlatıyor!